

Vang kommune

Innlandet fylkeskommune
Postboks 4404 Bedriftssenteret
2325 HAMAR

Dykkar ref.:
d721290f-b193-4a0d-98d0-
88464b799586

Vår ref.:
SONMON-2020000188 -7

Arkiv:
K1-120

Vår dato:
10.09.2024

Innlandsstrategien - høyringsvar frå Vang kommune

Formannskapet har i møte 03.09.2024 09:00, 042/24 fatta følgjande vedtak:

Formannskapet i Vang kommune vedtar følgende innspill til Innlandsstrategien 2024-2028, som de mest relevante punktene å ha fokus på i perioden:

- Fjellandbruk
- Samferdsel, fylkesvei og kollektivtilbud
- Bolig- og næringsutvikling
- Regionsenter
- Videregående skole og desentralisert utdanning
- Energiforsyning
- Samfunnssikkerhet

Vang kommune ser fram til et vidare godt samarbeid med Innlandet fylkeskommune.

Det må leggjast til rette for fossilfri transport i Valdres, både for person- og tungbil transport.

For at Fagernes skal kunne utvikle seg vidare må ein få ei avklaring for E 16 traséen gjennom regionsenteret.

Fjellandbruket og spredt landbruk over heile landet er svært viktig i beredskapssammenheng og for auka sjølvforsyning. Fjellandbruket står i en omstilling, det er store regionale og kommunale forskjellar på kor langt ein har kome med omstillinga. Ein må sikre at flest mulig blir med vidare også i fjellandbruket. Det bør kome på plass eit kunnskapsgrunnlag om nåsituasjonen i fjellandbruket, og i endå større grad setje fokus på korleis ein kan gjennomføre omstillinga på gardenes eigne ressursar.

Med helsing

Monica Søndrol

Fagleiar arkiv, system og digitalisering

Dir. tlf.: 482 97 236

E-post: monica.sondrol@vang.kommune.no

Etter rutinane våre er dette dokumentet godkjent og sendt utan underskrift.

Postadresse : Tynvegen 5161 Tlf : 61 36 94 00 Bank : 2146 07 00024 URL : <http://www.vang.kommune.no>
Fax : 61 36 94 01 e-post : post@vang.kommune.no
: :
2975 Vang i Valdres Org. nr : 961 382 246

Kopi til

Erlend Haaverstad

Magnus Lajord

Vang kommune

ArkivSakID: 20/188
JournalpostID: 24/7200
ArkivID: K1-120
Saksbehandlar: Erlend Haaverstad

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
042/24	Formannskapet	03.09.2024

Innlandsstrategien - høyringsvar frå Vang kommune

Vedlegg:

10.07.2024 Innlandsstrategien 2024-2028(2035) - Høring 250301

Saksopplysninger:

Grunnlaget for dette saksframlegget er utarbeidet i fellesskap for Valdres-kommunene og er derfor på bokmål. Det er gjort noen justeringer for sakframlegget i Vang kommune, innenfor områdene samfunnsikkerhet og energiforsyning.

Innlandsstrategien er Innlandets regionale planstrategi. Den skal være Innlandet sitt svar på nasjonale forventninger om hvordan fremtidens utfordringer skal møtes og realisering av muligheter. Det blir sett på utfordringer og muligheter på tvers av kommunegrensar, forvaltningsnivåer og sektorer.

Innlandsstrategien har fastsatt Innlandets visjon, eventyrlige muligheter. Det skal jobbes for å realisere eventyrlige muligheter i Innlandet gjennom:

- Bærekraftig ressursforvaltning som gir utvikling og nye arbeidsplasser.
- Levende lokalsamfunn med bærekraftige byer, tettsteder og bygder.
- At aktører i fylket vårt får større nasjonal betydning og synlighet.

De fire innsatsområdene innbyggere, inkludering, innovasjon og infrastruktur er fornyet, med bakgrunn i nasjonale rammer og forventninger og nytt kunnskapsgrunnlag. Planstrategien er forankret i FNs bærekraftsmål. Visjon og langsiktige utviklingsmål står fast og er de samme som i gjeldende Innlandsstrategi for 2020-2024, og denne prosessen er en rullering av denne. Dette vil si at den oppdateres i

forhold til dagens kunnskap og det gis suppleringer. Planprosessen har ikke avdekket behov for nye regionale planer i perioden 2024 – 2028.

Det er lagt opp til en moderat medvirknings-prosess ved rulleringen, og det har vært medvirkning og dialog med de interkommunale politiske rådene (IPR) i fylket. Regionrådet i Valdres IPR har hatt dialogmøte 18.03.2024 og 27.05.2024. Fylkesutvalget vedtok i møte 07.05.2024, sak 59/2024, å legge forslag til Innlandsstrategi 2024 – 2028 ut på høring og offentlig ettersyn, jamfør plan- og bygningslovens § 8-3. Høringsfristen

er satt til 15.08.2024. Det er bedt om høringsuttalelse på både innretning og innhold. Vang kommune har fått utsatt høringsfristen til 04.09.24.

Relevante dokumenter for høringen er lagt ut på nettsiden til Innlandet fylkeskommune: <https://innlandetfylke.no/politikk/horinger/innlandsstrategien-pa-horing.51619.aspx>

Høringsutkastet er lagt ut på siden: <https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/innlandsstrategien-2024-2028-horing/>

Kunnskapsgrunnlaget er lagt ut på denne siden: <https://innlandetfylke.no/tjenester/planstatistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/kunnskapsgrunnlag-for-innlandsstrategien-2024-2028/>

Vurdering:

Innlandsstrategien tar for seg mange områder, og skal være en overordnet strategi for hele Innlandssamfunnet. Dette gjør også at planen blir generell, og ser på de store linjene. Samtidig er regionene i Innlandet ulike, med forskjellige både utfordringer og muligheter. I Valdres er langtidsplanen for regionens utvikling vist gjennom kommunestyrenes vedtak av den 10-årige planen for Valdres Natur- og Kulturpark KO, som sier hvilke området som er viktig for lokalsamfunnsutviklingen. Dette er også synliggjort i avtalene mellom Valdreskommunene for samarbeid i Regionrådet i Valdres IPR og Valdres Natur- og Kulturpark KO, vedtatt i kommunestyrene i 2023.

Verdigrunnlaget for utviklingen i Valdres er å ha sosial, miljømessig, økonomisk og kulturell bærekraft. Dette samsvarer med FNs bærekraftsmål, som også er forankret i Innlandsstrategien. Verdigrunnlaget danner utgangspunkt for samarbeidet for lokalsamfunnsutvikling mellom Valdres-kommunene, -næringslivet, -organisasjoner og myndigheter. Her er Innlandet fylkeskommune en viktig aktør, både i form av finansiering og samarbeidspartner. Fylkeskommunen er også en viktig samarbeidspart og myndighet for den enkelte kommune. For å videreføre og utvikle dette samarbeidet er det viktig at Valdres-kommunene kommer med innspill til Innlandsstrategien, for å vise hvilke området vi ser på som viktigst fram mot 2028.

Fjellandbruk

Jord- og skogbruket er viktige næringer i Valdres. Fjellandbruket har en spesielt viktig plass, og kan gi muligheter for innovasjon og verdiskaping i enda større grad. Kulturlandskapet som landbruket bidrar til, er viktig for identiteten, tilgang til naturen og reiselivet og er viktig at opprettholdes. Fjellandbruket kan også være et bidrag i arbeidet med økt selvforsyning.

Samferdsel, fylkesvei og kollektivtilbud

Veinettet er eneste etablerte samferdselstilbud i Valdres. Valdres er en viktig korridor for transport øst-vest, og har stor trafikkmengde med tungtransport. Som et populært reisemål, er trafikken til og fra Valdres i perioder svært stor. Det er derfor svært viktig at spesielt fylkesveiene og E16 holder en god standard, for å sikre person- og godstransport. Det er også viktig med tilgjengelige gang- og sykkelveier, for økt trafiksikkerhet og bedret folkehelse. Kollektivtransport er utfordrende i Valdres, med spredt befolkning. Det er likevel et sterkt ønske om bedre kollektivtilbud, som kan gi et godt tilbud til flere.

Bolig- og næringsutvikling

Boligutvikling har en sterk sammenheng med befolkningsutvikling. Det er viktig for Valdres å sikre at de som ønsker å bo her, får muligheten til det i et velfungerende boligmarked.

Boligmarkedet er svakt fungerende, med lite tilgang til de boligene som folk ønsker eller har behov for.

Næringsutvikling er en viktig faktor for utvikling av Valdres. For kultur- og naturopplevelser er det spesielt mange muligheter i regionen. Det videre arbeidet med Innlandsporteføljen er utviklende for næringslivet, og gir gode innovasjonsmuligheter.

Regionsenter

Å ha et sterkt regionsenter er viktig for både de som bor og besøker regionen. Fagernes er Valdres sitt regionsenter, og et knutepunkt for privat- og offentlig tjenesteyting, næringsliv, aktiviteter og opplevelser. Det vil være viktig å sikre en god utvikling av regionsenteret sammen med lokalsamfunnene, for å styrke regionen.

Videregående skole og desentralisert utdanning

Utdanning er viktig for både barn, ungdom og voksne. Det er et stort behov for kompetanse i næringslivet og det offentlige i Valdres, og det er viktig at det legges til rette for utdanning innen de områdene det er størst behov. For Valdres er det spesielt viktig med tilbud innen desentralisert utdanning. Dette sikrer også at det ikke kreves å flytte fra Valdres for å studere, men en kan velge å bo i Valdres. Det er også viktig for Valdres at det gis et relevant og bredt tilbud i videregående skole, slik at Valdres videregående skule fortsatt blir sett på som førstevalg for ungdom fra regionen. Utdanning er også vist å motvirke utenforskap, og er derfor en viktig faktor for å sikre inkludering i samfunnet.

Energiforsyning

Tilstrekkelig tilgjengelighet på energiforsyning er en forutsetning for drift og utvikling av en kommune og næringslivet. Det vil i årene fremover trolig være underskudd på strøm flere steder i landet. Overgangen til grønn industri og mindre klimagassutslipp forutsetter både tilstrekkelig med kraftproduksjon og kraftdistribusjon. Valdres har stor produksjon av kraft, og har et kraftoverskudd som vil være attraktiv for flere næringer. Dette gir også gode muligheter for grønn omstilling og utvikling av nye næringer i regionen.

Samfunnssikkerhet

FylkesROS for Innlandet 2022-2026 gir et bilde av de trusler og sårbarheter vi står overfor i årene fremover. Det er også utarbeidet en gradert ROS fra Statsforvalteren i Innlandet som utdypet bildet og enkelte trusler. Ulike forhold innenfor samfunnssikkerhet er omtalt enkelte steder i Innlandsstrategien. Det er en forventning fra Vang kommune at Fylkeskommunen tenker samfunnssikkerhet som et helhetlig og gjennomgående tema i hele Innlandsstrategien.

Framlegg til vedtak:

Formannskapet i Vang kommune vedtar følgende innspill til Innlandsstrategien 2024-2028, som de mest relevante punktene å ha fokus på i perioden:

- Fjellandbruk
- Samferdsel, fylkesvei og kollektivtilbud
- Bolig- og næringsutvikling
- Regionsenter
- Videregående skole og desentralisert utdanning

- Energiforsyning
- Samfunnssikkerhet

Vang kommune ser fram til et vidare godt samarbeid med Innlandet fylkeskommune.

Formannskapet 03.09.2024:

Behandling:

Tilrettelegging for fossilfri transport, foreslått av Vidar Eltun, Arbeiderpartiet

Det må leggjast til rette for fossilfri transport i Valdres, både for person- og tungbil transport.

E 16 gjennom Fagernes, foreslått av Vidar Eltun, Arbeiderpartiet

For at Fagernes skal kunne utvikle seg vidare må ein få ei avklaring for E 16 traséen gjennom regionsenteret.

Tillegg/ending fjellandbruk, foreslått av Marit Andrisdotter Kvam, Senterpartiet

Fjellandbruket og spredt landbruk over heile landet er svært viktig i beredskapssammenheng og for auka sjølvforsyning. Fjellandbruket står i en omstilling, det er store regionale og kommunale forskjellar på kor langt ein har kome med omstillinga. Ein må sikre at flest mulig blir med vidare også i fjellandbruket. Det bør kome på plass eit kunnskapsgrunnlag om nåsituasjonen i fjellandbruket, og i endå større grad setje fokus på korleis ein kan gjennomføre omstillinga på gardenes egne ressursar.

Diskusjon om styrking av fjellandbruket og samfunnstryggleik.

Framlegg til vedtak med tillegg frå Vidar Eltun (AP) og Marit Andrisdotter Kvam (SP): Samrøystes vedteke

FS- 042/24 Vedtak:

Formannskapet i Vang kommune vedtar følgende innspill til Innlandsstrategien 2024-2028, som de mest relevante punktene å ha fokus på i perioden:

- Fjellandbruk
- Samferdsel, fylkesvei og kollektivtilbud
- Bolig- og næringsutvikling
- Regionsenter
- Videregående skole og desentralisert utdanning
- Energiforsyning
- Samfunnssikkerhet

Vang kommune ser fram til et vidare godt samarbeid med Innlandet fylkeskommune.

Det må leggjast til rette for fossilfri transport i Valdres, både for person- og tungbil transport.

For at Fagernes skal kunne utvikle seg vidare må ein få ei avklaring for E 16 traséen gjennom regionsenteret.

Fjellandbruket og spredt landbruk over heile landet er svært viktig i beredskapssammenheng og for auka sjølvforsyning. Fjellandbruket står i en omstilling, det er store regionale og kommunale forskjellar på kor langt ein har kome med omstillinga. Ein må sikre at flest mulig blir med vidare også i fjellandbruket. Det bør kome på plass eit kunnskapsgrunnlag om nåsituasjonen i fjellandbruket, og i endå større grad setje fokus på korleis ein kan gjennomføre omstillinga på gardenes egne ressursar.